

**द्युतिमति** (द्यु<sup>०</sup> + म<sup>०</sup>) adj. *einen glänzenden Verstand habend* R. 3, 78, 16.

**द्युतिमत्** (von द्युति) 1) adj. *glänzend* VARĀH. BRH. S. 17, 2. 33, 23. 34, 3. 46, 4 (5). 67, 103. 83 (80, c), 3. RĀGA-TAR. 4, 41. KIRĀT. 5, 8. इतिहास *herrlich* MBH. 1, 3967. von Personen so v. a. *imponierend, würdevoll* ŚĀV. 2, 19. R. 4, 1, 10. 2, 71, 1. VARĀH. BRH. S. 101, 6. 9. — 2) m. N. pr. a) eines Fürsten der Madra und Schwiegervaters von Sahadeva MBH. 1, 3832. eines Fürsten der Čāḷva und Vaters des Rkika 12, 8607. 13, 6267. eines Sohnes des Madirāçva und Vaters des Suvira 92. 93. eines Sohnes des Prijavrata und Königs von Krauṇkadvīpa VP. 162. 199. eines Sohnes des Prāṇa (Pāṇḍu) 82 und N. 1. eines der 7 Weisen unter dem 1ten Merusāvarṇa Manu HARIV. 467. unter Manu Dākṣhaśavarṇi BHĀG. P. 8, 13, 19. eines Sohnes des Manu Svājāmbhuva HARIV. 413. — b) eines Berges MBH. 6, 451.

**द्युतिला** (von द्युति) f. N. einer Pflanze, *Hemionites cordifolia* RATNAM. bei WILS.

**द्युल** (2. द्यु + दल) Mittay SŪJAS. 3, 26.

**द्युधुनि** (2. द्यु + धु<sup>०</sup>) f. der Fluss des Himmels, die Gaṅgā BHĀG. P. 3, 23, 39.

**द्युन** s. u. द्युत.

**द्युनदो** (2. द्यु + न<sup>०</sup>) f. der Fluss des Himmels, die Gaṅgā BHĀG. P. 3, 3, 1. ०संगम m. N. eines Wallfahrtsortes Verz. d. Oxf. H. 149, b, 3.

**द्युनिवास** (2. द्यु + नि<sup>०</sup>) m. *Himmelsbewohner, ein Gott*: ०भूय Gottwerdung BHATT. 3, 21.

**द्युनिवासिन्** (2. द्यु + नि<sup>०</sup>) m. dass. SIDDHĀNTAÇIR. im ÇKDR.

**द्युनिष्** (2. द्यु + निष्) Tag und Nacht; du. ०निशो: M. 4, 25. SŪJAS. 12, 58. sg. द्युनिशि VARĀH. LAGHU. 2, 6. द्युनिश n. sg. dass.: भवति किं द्युनिशं द्युनिवासिनाम् SIDDHĀNTAÇIR. im ÇKDR. द्युनिशम् adv. *einen Tag und eine Nacht hindurch* JĀGṆ. 1, 145. ०निशे du. SŪJAS. 8, 14.

**द्युपति** (2. द्यु + पति) m. der Herr des Himmels, die Sonne H. 97. Bein. Indra's ÇKDR. WILS.

**द्युपथ** (2. द्यु + पथ) m. *Himmelspfad, der obere Luftraum* RĀGA-TAR. 3, 361.

**द्युमं** adj. (अस्त्यर्थे) von 2. द्यु P. 5, 2, 108. VOP. 7, 32, 33.

**द्युमणि** (2. द्यु + म<sup>०</sup>) m. das *Juwel am Himmel, die Sonne* AK. 1, 1, 2, 31. TRIK. 3, 3, 129. RĀGA-TAR. 3, 170. 4, 371. BHĀG. P. 8, 10, 37. als Beiw. Çiva's ÇIV.

**द्युमत्सेन** (द्युमत् + सेना) m. N. pr. eines Fürsten von Čāḷva, Vaters des Satjavant, ŚĀV. 2, 7. 18. MBH. 1, 5521. 2, 126. 4, 655. 12, 9560. fgg. R. 2, 30, 6. Nach WILSON (VP. 463, N. 15) v. l. des BHĀG. P. für दृढसेन, aber die Ausg. von BURNOUR (9, 22, 47) hat denselben Namen.

**द्युमन्त्राम्** (द्युमत् + गामन् von गी *singen*) adj. *hellsingend* SV. 1, 2, 2, 4, 3.

**द्युमत्** (von 2. द्यु) 1) adj. voc. द्युमस् RV. 6, 10, 2. a) *hell, licht, glänzend*: Agni RV. 4, 13, 4. 5, 6, 4. 26, 3. VS. 2, 4. अर्चयः RV. 5, 23, 8. शोचोषि VS. 27, 11. Wagen der Götter RV. 4, 31, 14. 6, 62, 10. BHĀG. P. 9, 10, 21. Soma RV. 9, 61, 18. 63, 4. 80, 2. भूयणानि BHĀG. P. 3, 23, 29. Brahman 4, 9, 14. द्युमत्सल 23, 47. adv.: द्युमदये समिधिनो वि भीहि

RV. 10, 2, 7. 5, 11, 1. 23, 4. 6, 16, 45. — b) *hell* so v. a. *laut, weitschallend*: दधामि ते द्युमतां वाचमासन् RV. 10, 98, 2. वचस् 7, 8, 6. 8, 90, 7. घोष 10, 84, 4. इन्द्रहति 6, 38, 1. अश्वस् 5, 18, 5. adv.: द्युमद्वद् दुन्दुभे AV. 5, 20, 6. RV. 4, 28, 5. — c) *heiter; frisch, kräftig*: ते वा मदी इमे पीता उन्नयन्त द्युमत्सु RV. 6, 17, 4. राये धेहि द्युमत् इन्द्र विप्रान् 14. यः सोमं सुनोति भवति द्युमां अहं 5, 34, 3. द्युमत्सु धीमहि AV. 18, 1, 57 (vgl. 56). द्युमान् द्युमत्सु नृभिर्मयमानः सुमित्रेषु दीदयो देव्यत्सु RV. 10, 69, 7. दत्त 6, 44, 9. सुवीर्य 3, 10, 8. 13, 7. — d) *vorleuchtend, ausgezeichnet*: यशस् RV. 9, 32, 6. भग 3, 30, 19. रयि 2, 7, 1. 5, 24, 2. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Vasishṭha BHĀG. P. 4, 1, 41. des Divodāsa und = Pratardana 9, 17, 5. des Manu Svārokisha 8, 1, 19.

**द्युमय** (wie eben) 1) adj. *licht, hell*. — 2) f. ई N. pr. einer Tochter Tvashṭar's und Gemahlin des Sonnengottes TRIK. 4, 1, 101.

**द्युम्न** (von 2. द्यु) 1) n. a) *Glanz, Herrlichkeit*: अस्माकं द्युम्नमधि पञ्च कृष्टिपृच्छा स्वर्णं प्रुचूचीत दुष्टरम् RV. 2, 2, 10. दिवाकरो ऽति द्युम्नस्तमास्पतारीत् AV. 13, 2, 34. द्यावो न द्युम्नैरभि सती अर्यः RV. 4, 16, 19. 10, 118, 7. एते द्युम्नेभिर्विद्यमातिरन्त 7, 7, 6. 4, 4, 9. न्यस्मै द्युम्ना जन्त्या नमताम् 10, 42, 6. तव द्युम्नान्युत्तमानि सन्तु 5, 28, 3. MBH. 1, 6406. — b) *Heiterkeit, Begeisterung*: अर्यं ते सख्ये वयं तवेन्द्रे द्युम्न उन्तमे। सासक्याम पृतन्यतः RV. 9, 61, 29. तं ते सोतारो रसं मदीय पुनति सोमं महे द्युम्नार्य 109, 11. (अभि वा गोतमा गिरा) द्युम्नैरभि प्र नौनुमः 4, 78, 1. सोमस्य वा द्युम्नेनाभि पिष्यामि VS. 10, 17. — c) *Frische, kraftvolles Wesen; Tüchtigkeit*, = वल, श्रोत्रम् TRIK. 3, 3, 243. H. 796. an. 2, 268. MED. n. 11. वृष्टिं दिवः परि स्रव द्युम्नं पृथिव्या अग्निं RV. 9, 8, 8. द्युम्नं वृणोत पुष्यसे 5, 30, 1. मुखस्य ÇĀṆKH. ÇR. 1, 12, 5. द्युम्ना वृहत्या मानुषाणामस्मभ्यं दा मादपथ्यै RV. 6, 19, 6. द्युम्नेन, शवसा, राया, वीर्येण 18, 7, 3, 5. 8, 3, 32. 24, 12. द्युम्न, वाज, पुष्टि 4, 77, 5. 48, 1. 16. VS. 13, 35. क्रतु. दत्त. वृषत, द्युम्नानि RV. 4, 91, 2. द्युम्न, तत्र 53, 11. श्रोत्रिष्ठं द्युम्नम् 5, 10, 1. अर्यं सेहो वर्धया द्युम्नमिन्द्र 1, 103, 3. ÇĀṆKH. ÇR. 2, 13, 3. KAUG. 42. — d) *Besitz, Vermögen*, = धन NAIGH. 2, 10. AK. 2, 9, 91. TRIK. H. 192. H. an. MED. DAÇAK. 69, 8. — e) nach NIR. 3, 5 so v. a. यशस् oder अन्न. — f) N. eines Sāman Ind. St. 3, 220. — 2) m. N. pr. des Liedverfassers von RV. 5, 23. eines Sohnes des Manu von der Naḍvalā BHĀG. P. 4, 13, 16. Nach HARIV. LAGNI. 1, 41 der Söhne zweier anderer Manu, aber an der einen Stelle ist भूरिद्युम्न verbunden zu lesen, an der anderen liest die Calc. Ausg. भूरिधामन्. — Vgl. अभिष्टि, इन्द्र, स्रत, तुवि, वेप, देव, धृष्ट, प्र, भूरि, विभूत, वीर, वृद्ध, शत, सु.

**द्युम्नवत्** (von द्युम्न) adj. 1) *begeistert oder helltönend*: द्युम्नवद्भस्त्रं कुशिकास हरिरे RV. 3, 29, 15. — 2) *kraftvoll*: वृषम् RV. 5, 28, 4. 9, 2, 2. यस्य ते द्युम्नवत्पयः पर्वमानाभतं दिवः 66, 30. यो द्युम्नैर्द्युम्नवत्तमः सोमः सुतः 6, 44, 1.

**द्युम्नवर्धन** (द्युम्न + व<sup>०</sup>) adj. *Kraft mehrend* RV. 9, 31, 2.

**द्युम्नश्रवस्** (द्युम्न + श्र<sup>०</sup>) adj. *einen kräftigen oder hellen Ton gebend*, von den Marut RV. 5, 34, 1.

**द्युम्नसाति** (द्युम्न + सा<sup>०</sup>) f. das *Annehmen der Begeisterung oder Kraft*: इन्द्राय महो पृथिवी वर्गेमभिर्द्युम्नसाता वर्गेमभिः (अन्नमत) RV. 4, 131, 1.

**द्युम्नहति** (द्युम्न + ह<sup>०</sup>) f. *begeisterter Ruf* RV. 4, 129, 7. उतिभिस्तमिषोणो द्युम्नहता 4, 16, 9. वयं ते अस्मामिन्द्र द्युम्नहता सखायः स्याम प्रे-